

Statens sivilrettsforvaltning
Postboks 2105 Vika
0125 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
22/6186 - EVRA

Dato
24.10.2023

Statsbudsjettet 2023 Supplerende tildelingsbrev nr. 6 – Nytt varslingsombud for politiet

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) viser til tildelingsbrevet for 2023 19. desember 2022, supplerende tildelingsbrev nr. 1 12. januar 2023, supplerende tildelingsbrev nr. 2 10. februar 2023, supplerende tildelingsbrev nr. 3 12. mai 2023, supplerende tildelingsbrev nr. 4 30. juni 2023 og supplerende tildelingsbrev nr. 5 19. oktober 2023.

Oppdrag til Statens sivilrettsforvaltning (SRF) – nytt varslingsombud for politiet
JD har besluttet at det skal opprettes et varslingsombud for politietaten, og at ombudet skal legges til SRF, lokalisert på Hamar. Departementet vil gå i videre dialog med Politiets sikkerhetstjeneste (PST) for å vurdere om de bør omfattes av ordningen. Det bes om at SRF tar høyde for at dette kan være aktuelt.

JD ber SRF om å forberede etableringen av sekretariatsfunksjonen for et varslingsombud. Varslingsombudet skal etableres etter en modell hvor SRF etablerer og ivaretar et sekretariat med personer som kan bistå med ulik relevant kompetanse i behandling av saker. JD legger til grunn at det tas utgangspunkt i at ombudsrollen ivaretas av en leder med tung juridisk bakgrunn, eksempelvis en professor eller liknende. I tillegg bør ombudet knytte til seg kompetanse med politifaglig bakgrunn, og innen organisasjonspsykologi. Vi anser også at det vil være nødvendig å ansette to saksbehandlere i SRF for å ivareta sekretariatsfunksjonen.

Varslingsombudet skal sikre at en definert sakstype av interne varslingssaker i politiet løftes og prioriteres. Ombudet skal ha som hovedoppgave, på en tillitvekkende måte, å undersøke interne, nærmere definerte varslingsaker på arbeidsgivers vegne, herunder sørge for at varselet innen rimelig tid blir tilstrekkelig undersøkt ihht. arbeidsmiljøloven § 2 A-3. Ombudet skal som det klare utgangspunkt ikke behandle saker som inneholder gradert informasjon.

I samarbeid med departementet skal SRF, og også Politidirektoratet (POD), utarbeide et mandat for undersøkelsene mv. Mandatet vil bli besluttet endelig av departementet. Ordningen skal evalueres etter ett års virketid.

Sakstyper

Ombudet skal behandle følgende saker:

1. Saker der det varsles på virksomhetslederen i et organ i politiet, bortsett fra direktør i POD.
2. Saker der arbeidsgiver har undersøkt og vurdert varselet, men der det varsles på behandlingen av saken.
3. Andre saker der arbeidsgiver mener at kompleksiteten i saken tilsier at varslingsombudet må undersøke saken, for eksempel varsler på nivå-2 ledere eller større sakskompleks.

Politiets fellesforbund har spilt inn forslag om at saker der varsler er anonym skal omfattes. Dette bør vurderes nærmere av SRF og POD i utkast til mandat, da det er en fare for at dette kan innebære at mange varsler anonymt.

Ombudet vil ha følgende hovedoppgaver og roller:

Innledende saksbehandling: Motta, klassifisere og vurdere innkommende varsler og henvendelser fra politietaten.

Siling: Sende varsler til kontaktpunkt i POD hvis undersøkelsen av varselet skal skje der i henhold til mandatet.

Omsorgsplikt: Informere kontaktpunkt i POD om saker ombudet har til behandling, slik at virksomhetene kan sikre de ansatte forsvarlig arbeidsmiljø i henhold til gjeldende saksbehandlingsregler.

Undersøkelsen: Undersøke varslingssaker innenfor gitt undersøkelsesmandat.

Anbefalinger: Utarbeide en rapport hvor varslingsombudets vurdering av saken fremgår, samt eventuelle anbefalinger til arbeidsgiver for videre oppfølging.

Veiledning: Veilede ansatte som vurderer å varsle, har spørsmål om hvordan et varsel behandles mv., eventuelt gjennomføre opplærings- og kompetansehevingsaktiviteter overfor varslingsgrupper eller andre i politiet etc.

Frister mv.

Utkast til mandat skal være ferdigstilt i løpet av oktober 2023. JD innkaller SRF og POD til møte vedrørende mandatet.

Det skal arbeides med sikte på at varslingsombudet er etablert 1. mars 2024.

Tildeling

Departementet stiller med dette inntil 0,5 mill. kroner til disposisjon for SRF over kap. 440 Politiet, post 01 Driftsutgifter i 2023 til etableringen av ombudsfunksjonen. Belastningen skal merkes «Varslingsombud».

Vi gjør oppmerksom på at ubenyttede midler i 2023 ikke overføres til 2024.

Med hilsen

Jostein Haug Solberg
ekspedisjonssjef

Kaja Linde
konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til
Politidirektoratet
Politiets sikkerhetstjeneste
Riksrevisjonen
Politiets fellesforbund
Politiakademikerne
Parat politiet
Norges politilederlag
NTL politiet
Hovedverneombud i politiet